

РЕШЕНИЕ

№ 2218

гр. София, 24.04.2012 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 14 състав, в
публично заседание на 12.03.2012 г. в следния състав:

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: Пламен Горелски

при участието на секретаря Макрина Христова и при участието на
прокурора ХРИСТОЗОВА, като разгледа дело номер **9161** по описа за **2009**
година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е проведено по реда на чл. чл. 203 и сл. от

Административнопроцесуалния кодекс, вр. чл. 104, ал. 1 от Закона за държавния
служител.

Делото е образувано, след като от адм. дело № 8756/2009 г. по описа на
Административен съд София - град, 10 състав е отделен предявеният от М. П. К.,
заедно с оспорването на Заповед № 8563 от 23.11.2009 г. на директора на Агенция
„Митници” иск по чл. 104 от Закона за държавния служител. С Решение №
8558/15.06.2011 г. на Върховния административен съд, по адм. дело № 11128/2010 г.
(лист 73) заповедта за прекратяване на служебното правоотношение - Заповед №
8563/18.11.2009 г. е отменена, като незаконосъобразна. Касационното решение е влязло
в сила на датата, на която е било постановено.

В съдебно заседание ищецът се представлява от редовно упълномощен адвокат, който
поддържа исковата молба. Желаете и присъждане на направени за водене на делото
разноски, представляващи заплатено възнаграждение на адвоката.

Юрисконсултът – пълномощник на ответника заявява, че оспорва исковата молба,
както по отношение основанията, така и по отношение размера на обезщетението.
Прави възражение за прихващане от размера на обезщетението, със сумите, които
ищецът е получил на основание чл. 106, ал. 2 и ал. 4 ЗДСл., за което представя писмени
доказателства. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Прокурорът при Софийска градска прокуратура намира иска за основателен и доказан.
АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. – ГРАД, като обсъди доводите на страните и приетите

по делото писмени доказателства, намира за безспорно установено от фактическа страна следното.

Ищецът М. П. К. е заемал по служебно правоотношение длъжността „главен инспектор” с определен ранг „III – младши”, в Митница С., при Регионална митническа дирекция - С.. Със Заповед № 8563 от 18.11.2009 г. органът по назначаването – директорът на Агенция „Митници” е прекратил служебното правоотношение с държавния служител, поради съкращаване на длъжността, на основание чл. 106, ал. 1, т. 2 ЗДСл., във връзка с Постановление на Министерския съвет № 302 от 15.12.2009 г. за приемане на Устройствен правилник на Агенция „Митници” (ДВ, брой 100/15.11.2009 г., в сила от същата дата) и утвърдено ново длъжностно разписание на митницата. С касационно Решение № 8558/15.06.2011 г. (л. 73) състав на Върховния административен съд, по адм. дело № 11128/2010 г. е отменил заповедта за прекратяване на служебното правоотношение, като незаконосъобразна. М. К. не се е явила да заеме длъжността и със Заповед № 3148/01.07.2011 г. (л. 156) директорът на Агенция „Митници” е прекратил правоотношението с нея. От представените в съдебно заседание оригинали на трудовата и служебната книжка се констатира, че, считано от 12.04.2010 г. до 30.09.2010 г. ищецът е работил по служебно правоотношение с Териториална дирекция на НАП – С. и за месеците от 04 до 09.2010 г., вкл. е било определено брутно възнаграждение в размер на общо 4 123, 20 лева. Представени са от ответника и доказателства, че към 30.06.2011 г. – неявяването на К. да заеме длъжността, след влизане в сила на решението на ВАС, размерът на брутната месечна заплата за длъжността „главен инспектор” е 868 лева. Представени са от ищеца и доказателства – удостоверения от ТД на НАП – С. (л.л. 102, 143, 153), за размерите на начислените на ищеца К. брутни трудови възнаграждения като служител на териториалната дирекция.

С жалбата срещу заповедта, в частта, която има характер на искова молба, както и с последвалите уточняващи искиви молби ищецът е заявил претенции за обезщетение, на основание чл. 104, ал. 1 ЗДСл. за десет месеца, през които не е заемал държавна служба, считано от 24.11.2009 г., до 24.09.2010 г, заедно със законната лихва, считано от 03.12.2009 г. – датата на завеждане на жалбата срещу Заповед № 8563/18.11.2009 г., в която е инкорпорирано и искането за обезщетение. В представените след възобновяване на съдебното производство писмените молби, в изпълнение на указанията на Съда пълномощникът на ищеца е уточнил, че: 1. за м. 06, м. 07, м. 08 и м. 09. 2010 г. К. е работила по служебно правоотношение с Националната агенция за приходите и е получила доход в общ размер на 4 994 лева; 2. желае тази сума да бъде извадена от исковата претенция. По време на проведеното на 12.03.2012 г. заседание по делото Съдът, на основание чл. 214, ал. 1 ГПК допусна поисканото от пълномощника на ищеца изменение на размера на иска за имуществени вреди, до размер на 5 812 лева.

Съобразявайки така установените факти и обстоятелства АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. – ГРАД приема от правна страна следното.

Исковата молба е изцяло основателна по отношение основанията на предявения иск – отменена от Съда заповед за прекратяване на служебното правоотношение на М. П. К., като държавен служител в Агенция „Митници” - Заповед № 8563/18.11.2009 г. и частично основателна, относно размера на иска. Искът е с правно основание чл. 104, ал. 1 ЗДСл., за обезщетяване на причинени имуществени вреди и подлежи на разглеждане по реда на чл. 203 и сл. АПК. Разпоредбата на чл. 104, ал. 1 ЗДСл. дава възможност,

когато заповедта за прекратяване на служебното правоотношение бъде отменена от органа по назначаването или от съда, държавният служител да претендира обезщетение в размер на brutната си заплата за цялото време, през което не заема държавна служба, но не за повече от 10 месеца. Brutната заплата за определяне на обезщетението е определената му brutна заплата към момента на признаването на уволнението за незаконно или на неявяването му да заеме службата. Според изречение второ на чл. 104, ал. 1, когато служителят е бил назначен на друга държавна служба с по-ниска заплата или е получавал възнаграждение за друга работа в по-нисък размер, той има право на разликата в заплатите или на разликата между заплатата и възнаграждението. Претендираното в случая обезщетение е за максимално допустимия период - десет месеца, през който ищецът не е заемал държавна служба в резултат на отмененото от Съда уволнение. Периодът на претенцията е от 24.11.2009 г., до 24.09.2010 г. Датата, на която Заповед № 8563/18.11.2009 г. за прекратяване на правоотношението е отменена от Съда, е датата на постановяване на касационното решение – 15.06.2011 г., което е окончателно. Съдът приема за установено по несъмнен начин, че по време на част от така очертания десетмесечен период ищецът е заемал друга държавна служба – главен публичен изпълнител при ТД на НАП – С., видно от удостоверението на л. 153 от делото. В същото удостоверение е отразено, че: длъжността е заемана от 12.04.2010 г. до 30.09.2010 г. и през този период на ищеца К. е било начислено brutно трудово възнаграждение, както следва: за м. 04.2010 г. – 537, 75 лева и за месеците 05, 06, 07, 08, 09. 2010 г. по 717, 09 лева. Общият размер на това brutно възнаграждение е 4 123, 20 лева. Съгласно установеното с чл. 67, ал.ал. 2 и 3 ЗДСл. правило, brutната заплата включва основна заплата и допълнителни възнаграждения. Останалите две удостоверения (л. 102 и л. 143) отразяват реално получени от ищеца доходи, в които са включени и допълнителни, извънредни възнаграждения. Следователно, за определяне на разликата между заплатите, които ищецът е получавал като служител на ТД на НАП – С. и тези, които би получил, ако беше служител на Агенция „Митници” следва да бъдат взети предвид данните от удостоверението на л. 153 от делото. Така, начислените за месеците 04, 05, 06, 07, 08, 09. 2010 г. brutни възнаграждения от ТД на НАП – С. са в по – нисък размер от месечното brutно възнаграждение в Агенция „Митници”, което е 868 лева (700 лева основно месечно възнаграждение, плюс 24 % допълнително възнаграждение за прослужено време - служебна бележка на л. 155). Въз основа на тези доказателства обезщетението, дължимо на ищеца, на основание чл. 104, ал. 1 ЗДСл. е в размер на 4 556, 80 лева. Този размер се получава, след като от размера на десет brutни заплати ($868 \times 10 = 8\,680$), които биха били определени на К., ако не беше уволнена от Митница – С., се приспадне сумата от 4 123, 20 лева, представляваща начислени brutни заплати за времето, през което е била назначена на друга държавна служба с по – ниска заплата – служител на ТД на НАП – С.. Исковата молба следва да бъде уважена в размер на 4 556, 80 лева, като до размера на претенцията от 5 812 лева следва да бъде отхвърлена като недоказана. Върху тази сума ответникът дължи заплащане и на законната лихва. Определянето на лихви върху обезщетението не е уредено в ЗДСл, поради което за процесния случай са приложими нормите на чл. 86 от Закона за задълженията и договорите. Заповед № 8563 от 18.11.2009 г. на директора на Агенция „Митници” е отменена от касационния съд на 15.06.2011 г. и това е денят, от който длъжникът Агенция „Митници” е изпаднал в забава да изпълни паричното задължение за обезщетение. В същия смисъл е и т. 4 от Тълкувателно решение № 3/22.04.2005 г. на ВКС, по т. гр. д. № 3/2004 г., ОСГК.

Неоснователно е направеното от ответника възражение за прихващане, предвид следните съображения. Настоящият състав на решаващия първоинстанционен съд не споделя доводите на ответника и не намира основание да отстъпи от изразеното в предходни решения становище, относно невъзможността на прихващане на обезщетения по Закона за държавния служител.

Предвидените в чл. 106, ал. 2 и ал. 4 ЗДСл. обезщетения са напълно различни от обезщетяването, предвидено в чл. 104, ал. 1 ЗДСл. Прихващането, като институт на облигационното право е уредено в чл. чл. 103-105 от Закона за задълженията и договорите. Според ал. 1 на чл. 103 ЗДСл. възможността за прихващане на изискуеми и ликвидни вземания може да бъде упражнена от всяко едно от две лица, които си дължат взаимно пари или еднородни и заместими вещи. С други думи, дори за процесния случай да бъде пренебрегнато изискването за ликвидност и изискуемост на вземанията, не може да бъде прието, че двете страни – ищецът и Агенция „Митници” си дължат взаимно пари. Липсата на взаимност на задължения се обосновава с това, че ответникът, като страна в служебното правоотношение (възложител на работа) е решил да прекрати това правоотношение едностранно, на основание чл. 106, ал. 1, т. 2 ЗДСл. – съкращаване на длъжността, без да спази установеното в ал. 1 едномесечно предизвестие. На основание чл. 106, ал. 2 и ал. 4 той е обезщетил служителя, за това че го е лишил от възможността да работи в администрацията и да получава определеното му възнаграждение, както и за това, че не го е предизвестил за решението си. Преустановяването на работа винаги е свързано с житейски неудобства и проблеми, и затова законодателят е предвидил с разпоредбата на ал. 2, чл. 106 обезщетяване на съкратения служител за два месеца, през които ще остане без работа. Това обезщетение реално се изплаща след изтичането на двата месеца, когато съкратеният служител докаже, че не е работил през същия период. Обезщетението по ал. 4 пък е за това, че органът по назначаването не желае да изчака изтичането на определения в ал. 1 едномесечен срок на предизвестие, т.е. не желае да позволи на служителя да продължи да изпълнява задълженията си за още един месец, преди заповедта за прекратяване да произведе действие. И двете обезщетения – по ал. 2 и по ал. 4 на чл. 106 са последица от издаден индивидуален административен акт, като за изплащането им законодателят не държи сметка, дали актът е законосъобразен. Преценил е, че администрацията дължи такова обезщетяване, защото, лишавайки го от възможността да се труди, на служителя са създадени временни неудобства и затруднения. Заплащането на тези обезщетения не е обвързано с установяване и доказване на причинени вреди. Този вид обезщетения, както и обезщетенията, предвидени с чл. 104, ал. 2, ал. 3, ал. 4 (в случаи на несъвместимост, при невъзможност да изпълнява задължения, поради заболяване, и при смърт) по същество изпълняват социални функции. От друга страна, обезщетяването по чл. 104, ал. 1 ЗДСл е за прекратяване на служебно правоотношение на общо основание и изплащането му е обвързано със задължителното изискване, административният акт, с който е било прекратено служебното правоотношение да бъде отменен от Съда, с влязло в сила решение. Това означава, че актът е признат за незаконосъобразен. Отмяната на такъв акт поражда общо право на претенция за обезщетение за вреди – имуществени и/или неимуществени. Производството за разглеждане на такива претенции, според чл. 1, т. 3 АПК е предмет на този кодекс, по реда на Глава единадесета. Обезщетението, което юридическото лице – ответник ще дължи на държавния служител е именно за това, че в резултат на незаконосъобразния административен акт служителят е претърпял вреди (в случая – имуществени), защото

е бил лишен за период от десет месеца от възможността да получава възнаграждението си за дейността, която е изпълнявал. Ако този акт не бе признат от Съда за опорочен, обезщетяването за извършеното съкращаване на длъжността, изплатено на основание чл. 106, ал. 2, ал. 4 ЗДСл. щеше да остане единствено. След като административният орган е издал незаконосъобразен индивидуален административен акт, той не може да твърди, че обезщетението по чл. 106, ал. 2, ал. 4 ЗДСл. се явява недължимо платено. Юридическото лице, което този орган е представлявал – Агенция „Митници” дължи да поправи вредите, които са причинени на ищеца М. К.. Размерът на дължимото, на основание чл. 104, ал. 1 ЗДСл. обезщетение е лимитиран, досежно броя на brutните заплати, неполучаването на които служителят може да претендира. По този начин, чрез изрично регламентиране на обезщетението по основание и по размер, различни от обезщетенията по чл. 106, ал. 2, ал. 4 законодателят е разграничил същите. Именно поради това ищецът не дължи връщане на сумите и не може да се приеме, че е налице основанието на чл. 103, ал. 1 ЗЗД за прихващане на взаимно дължими пари. Тези суми не са били получени без правно основание, тъй като обективно служителят е бил съкратен и срокът за предизвестяване не е бил спазен.

Така очертаният изход на съдебния спор определя като частично основателна претенцията на ищеца за разноски. Представен е договор за правна помощ (л. 50) като доказателство за заплатено от ищеца адвокатско възнаграждение от 500 лева. Дължимата от ответника сума за възстановяване на направените от ищеца разноски Съдът определя съобразно уважената част от иска (4 556, 80 лв.), съпоставена с предявената част (5 812 лв.), на 392 лева.

Водим от горните съображения Административен съд София - град, 14^{-ти} състав,

РЕШИ:

ОСЪЖДА Агенция „Митници” да заплати на М. П. К. от [населено място],[жк], [улица], ЕГН: [ЕГН] сумата от 4 556, 80 лв (четири хиляди, петстотин и петдесет и шест лева и 80 ст.), представляваща обезщетение на основание чл. 104, ал. 1 от Закона за държавния служител за десет месеца - 24.11.2009 г., до 24.09.2010 г. - времето, през което не е заемала държавна служба в резултат на отменена от Съда Заповед № 8563 от 18.11.2009 г. на директора на Агенция „Митници”, заедно със законната лихва върху тази сума, считано от 15.06.2011 г., до окончателното изплащане на обезщетението.

ОТХВЪРЛЯ исковата молба в останалата част.

ОСЪЖДА Агенция „Митници” да заплати на М. П. К. - ЕГН: [ЕГН], съразмерно на уважената част от иска направените за водене на делото разноски за възнаграждение на адвокат, в размер на 392 лв. (триста и деветдесет и два лева).

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд, в 14 – дневен срок от съобщаването.

СЪДИЯ: